

Christian Friedrich Ruppe (1753-1826)
Muziek voor het Paasch-Feest

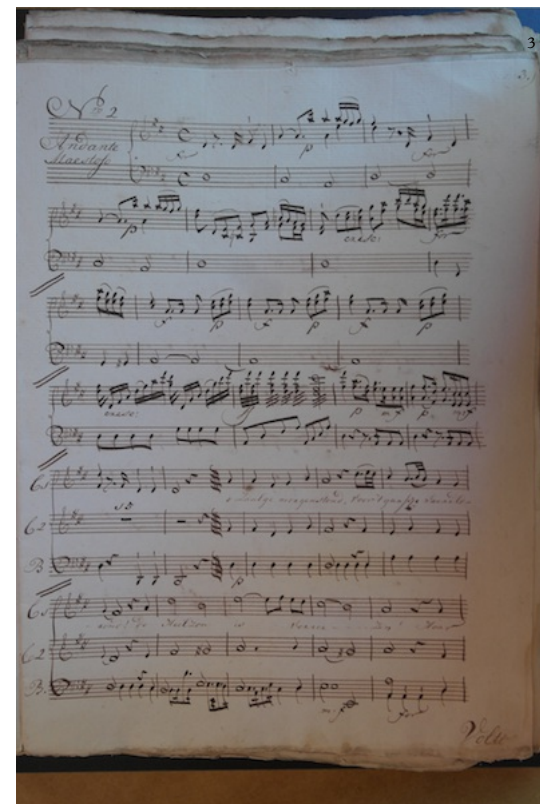
De componist

Christian Friedrich Ruppe is 1753 in Bad Salzungen geboren als zoon van een orgel- en hoedenmaker, Ernst Salomon Ruppe. Het is bekend dat hij zich inschreef als student in Leiden, en daar later Carel Vermeulen opvolgde als kapelmeester. Hij was bovendien als organist aan de Lutherse kerk verbonden, en liet daar ook een nieuw orgel bouwen. Verder werkte hij ook als dirigent en zangleraar bij het Lutherse Weeshuis. Dit was een uniek koor, aangezien het samengesteld was uit jongens en meisjes en in Nederland tot zover bekend nooit eerder voorkwam. Hiervoor schreef hij tevens enkele werken, meestal met orkest-begeleiding, zoals de 'Muziek voor het Kers-feest 1796', en deze 'Muziek voor Paasch-feest 1797', en twee verdere kerst- cantates uit 1797 en 1798, waarvan helaas alleen nog de tekst van is overgebleven. Later was Ruppe benoemd tot lector in de toonkunde, als eerste überhaupt in Nederland, en schreef hierbijook begeleidend werk - de Theorie der heedendagschen Muzijk, die een vrije vertaling is van de Versuch der wahren Art Klavier zu spielen van Carl Philipp Emmanuel Bach. Verder schreef hij nog andere gelegenheidswerken, zes orgelconcerten (waarvan van een slechts een klavieruittreksel is overgebleven), veel kamermuziek voor piano, al dan niet met andere instrumenten.

Het werk

Zoals al gezegd, is dit stuk - in zuiver klassieke stijl - voor een unieke bezetting voor 1797 geschreven. Een gemengd koor was toen erg nieuw. De orkestratie is gebruikelijk voor toen. Er zitten wel grote verschillen in de hoedanigheid van de muziek als men de kerstcantate en de paas-muziek naast elkaar ligt. Ten eerste is de kerst-muziek aangevuld met twee trompetten en pauken, wat een feestelijkere tint geeft. Wel probeert Ruppe in sommige gevallen inventief het trompetgeschal in de hobo's, hoorns en violen na te bootsen, met name bij het begin van No 2. en het begin-motief van No. 5. Ten tweede is de Paas-muziek geen officiële cantate, maar een 'verzameling' van liederen. Alle stukken zijn hier van meerdere coupletten voorzien - bij No. 3 is helaas onduidelijk, welk het tweede couplet is, want in alle partijen staat 'Nog eenmaal Al Segno'. bij de inzet van de bas-solo. De solisten hebben hier overigens ook een beduidend bescheidenere rol dan in de kerstmuziek; geen recitatief of aria, maar slechts een paar zinnen die door de solisten worden gezongen. Mogelijk was de opdrachtgever iets te overweldigd van de grootsheid van de kerstmuziek, en wilden ze dat de aandacht niet alleen naar de muziek ging? Het is niet geheel ondenkbaar, gezien de vele herhalingen in muziek en het grotere aandeel van de gemeentezang.

De tempoaanduidingen zijn vrij dubieus als men ze tegenoverzet met de notenwaarden, fraseringen en de tekst. Veel tempoaanduidingen zijn ook in halven of zelfs in kwarten. Vandaar dat ik hier gekozen heb voor een indicatieve tempoaanduiding. Trio in No. 3 is ook een interessante aanduiding: bedoelt hij hiermee de aanduiding van de drie solisten, of doelt hij op een tempo van een Menuet, wat niet echt heel vreemd is, gezien de fraseringen. Al met al kan dit werk gezien worden als een goed voorbeeld van een gelegenheidswerk, zoals dat in Nederland aan het eind van de achttiende eeuw vaak voorkwam.

Pagina uit de orgel-partij, begin No. 2.

Muziek voor het Paasch-Feest

No 1. Psalm 118

anonymus

Gecomponeerd door C.F. Ruppe

Flauto Primo

Flauto Secondo

Oboe Primo

Oboe Secondo

Corno Primo [in A]

Corno Secondo [in A]

Canto Primo

De steen, dien door de tem - pel - bou - wers ver - acht - lijk was een plaats ont - zegd, is, tot ver - ba - zing der be - schou - wers, van God ten hoofd des hoeks ge - legd.

Canto Secondo

De steen, dien door de tem - pel - bou - wers ver - acht - lijk was een plaats ont - zegd, is, tot ver - ba - zing der be - schou - wers, van God ten hoofd des hoeks ge - legd.

Canto Basso

De steen, dien door de tem - pel - bou - wers ver - acht - lijk was een plaats ont - zegd, is, tot ver - ba - zing der be - schou - wers, van God ten hoofd des hoeks ge - legd.

Organo

Violino Primo

Violino Secondo

Viola

Violoncello

Basso

Fl. I

Fl. II

Ob. I

Ob. II

Cn. I

Cn. II

C. I

C. II

C. B.

Org.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Bs.

Dit werk is door Gods al - ver - mo - gen door 'sHee - ren hand al - leen ge - schied: Het is een won - der in onz' o - gen; wij zien het maar door - gron - den 'tniet.

Dit werk is door Gods al - ver - mo - gen door 'sHee - ren hand al - leen ge - schied: Het is een won - der in onz' o - gen; wij zien het maar door - gron - den 'tniet.

Dit werk is door Gods al - ver - mo - gen door 'sHee - ren hand al - leen ge - schied: Het is een won - der in onz' o - gen; wij zien het maar door - gron - den 'tniet.

Andante Maestoso ($\text{♩}=75$)

Fl. I

Fl. II

Ob. I

Ob. II

Cn. I [in D]

Cn. II [in D]

C. I

C. II

C. B.

Org.

Andante Maestoso ($\text{♩}=75$)

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

Bs.